

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

**ДОСЛІДЖЕННЯ СВІТОВОГО ТА РЕГІОНАЛЬНИХ
ТУРИСТИЧНИХ РИНКІВ**

(назва навчальної дисципліни)

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
до проведення поточного контролю
з навчальної дисципліни
підготовки докторів філософії
зі спеціальності 242 "Туризм"
(шифрі назва спеціальності)**

2016 рік

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО:

кафедрою туризму, протокол № 12 від 30.03.2016 р.

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Поточний контроль успішності навчання здобувачів з дисципліни "Дослідження світового та регіональних туристичних ринків" та рівня сформованості у них компетентностей, які підтримуються даною навчальною дисципліною, здійснюється у таких формах:

- усні опитування за пройденим матеріалом;
- теоретичні контрольні роботи, тестування за матеріалами змістовних модулів;
- презентація доповідей та аналітичних звітів;
- результати виконання практично-розрахункових завдань та завдань для самостійної роботи.

Поточний контроль успішності навчання у формі усних опитувань здійснюється після вивчення кожної теми на лекційних або практичних заняттях. Типові питання наведено у розділі "Завдання для поточного контролю успішності навчання".

Поточний контроль успішності навчання у формі письмових контрольних робіт та тестування здійснюється після вивчення кожного модуля на лекційних або практичних заняттях. Типовий приклад розрахунково-аналітичного завдання та тестових питань наведено у розділі "Завдання для поточного контролю успішності навчання".

Поточний контроль успішності навчання у формі презентації доповідей та аналітичних звітів здійснюється після вивчення теоретичного матеріалу на практичних заняттях відповідно до плану. Типові теми доповідей наведено у розділі "Завдання для поточного контролю успішності навчання".

Поточний контроль успішності навчання у формі виконання практично-розрахункових завдань здійснюється після вивчення теоретичного матеріалу на практичних заняттях відповідно до плану. Типове завдання наведено у розділі "Завдання для поточного контролю успішності навчання".

Зазначені форми і засоби поточного контролю успішності навчання здобувачів з навчальної дисципліни "Дослідження світового та регіональних туристичних ринків" спрямовані на стимулювання систематичної поточної навчальної та самостійної роботи тих, хто навчається, підвищення об'єктивності оцінювання їхніх знань, запровадження здорової конкуренції між здобувачами у навчанні, виявлення і розвитку їхніх творчих і дослідницьких здібностей.

Мінімально можлива кількість балів за поточний контроль упродовж семестру – 35балів.

Результати всіх форм поточного контролю є невід'ємними складовими **критеріїв підсумкового оцінювання знань здобувачів**, наведених у відповідному розділі навчально-методичного забезпечення дисципліни "Дослідження світового та регіональних туристичних ринків".

2. ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

2.1. Типові приклади завдань для поточного контролю за формами.

2.1.1. Типовий приклад завдань для усного опитування за темою 1 лекційного

заняття "Основні тенденції та протиріччя сучасних процесів глобалізації та регіоналізації":

1. Сутність глобалізації соціально-економічних процесів.
2. Регіонально-орієнтований тип організації господарської діяльності на прикладі туристичної галузі.
3. Основна характеристика процесів регіоналізації та її специфічні риси.
4. Розподіл країн за ступенем регулювання туристичної галузі.
5. Вплив процесів глобалізації та регіоналізації на діяльність світової туристичної галузі.
6. Завдання та основні напрями теоретичних досліджень процесів глобалізації та регіоналізації.
7. Етапи становлення світової туристичної галузі: традиційний підхід.
8. Передмови виділення п'ятого етапу розвитку туризму.
9. Характерні риси туризму в епоху глобалізації.
10. Туризм як індикатор розвитку суспільства.

2.1.2. Типовий приклад завдань для презентації та аналітичного звіту за темою 7 лекційного заняття "Державні і регіональні програми туристичної та супутніх галузей".

1. Ознайомитись із державною програмою розвитку туризму за провідними країнами світу (за варіантами), визначити основні заходи проекту та побудувати план-графік їх виконання;
2. Визначити переваги та недоліки рекреаційного потенціалу досліджуваної країни, оцінити загальний стан розвитку місцевої туристичної інфраструктури, перевірити на відповідність поточним проблемам розвитку туризму заходи відповідної програми.

2.1.3. Типовий приклад практично-розрахункового завдання для за темою 2 лекційного заняття "Міжнародна торгівля туристичними послугами".

Проаналізувати структуру міжнародних туристичних потоків у країнах Європейського союзу та деяких інших країнах Європи (табл. 2, завдання на прикладі 2009 р.):

2.1.4. Типовий приклад письмової контрольної роботи за модулем 1:

1) Розрахуйте економічну ефективність іноземного (в'їзного) туризму за наступних умов:

валовий валютний дохід країни від іноземних відвідувань – 100 млн. у.о.;

імпортомісткість туристичних товарів і послуг, що споживаються іноземними туристами – 20 млн. у.о.;

суспільні витрати приймаючої країни на товари і послуги, які споживалися іноземними туристами – 80 млн. у.о.

Обґрунтуйте необхідність розвитку іноземного (в'їзного) туризму для України. Назвіть країни – найперспективніші споживчі ринки для національного туристичного продукту. Якими ключовими перевагами і недоліками відрізняється український туристичний продукт в порівнянні з іншими країнами світу?

Таблиця 2

Міжнародні туристичні потоки деяких країн Європи (1 і більше ночівель)

Країна	Весь світ	ЄС27	Африка	Центральна та Південна Америка	Північна Америка	Азія	Океанія	Австралія	Невраховані країни
Австрія	8177895	5493922	307506	65218	165595	217768	19152	14879	48872
Бельгія	8120257	6546038	444967	105751	141384	183100	16620	11366	
Греція	985873	569210	15015	3372	35330	10515	1826	1826	
Естонія	601845	399334	33653	5417		21776	772		
Ірландія	5209000	4385000	81000	38000	417000	75000	62000	54000	
Іспанія	8383603	5355090	760792	893815	299791	141047			
Італія	14520611	9418104	1116634	459463	650981	580372	10443	10443	
Кіпр	784644	632556	17792	672	8213	66096	3319	3172	3509
Латвія	809556	601843	5055	473	33540	18368	1676	1321	
Литва	1055318	614348	61792	3177	3871	8722			
Люксембург	1361862	1178794	48412	12066	19856	17638	772	213	
Нідерланди	15709000	12732000	430000	371000	430000	899000	47000	30000	
Німеччина	72323452	54214557	2891327	907952	1937677	2039148	262875		
Польща	4925000	3984000	317000	13000	7000	25000	19000	19000	
Португалія	1184995	855918	63547	91772	28760	28677			
Словаччина	2635822	1647070	249876	12096	28172	59380	16130	4138	8276
Словенія	2102000	552000	48000	15000	15000				
Сполучене Королівство	45915315	32780065	2222043	1164820	2850709	2971038	500911	382355	618930
Угорщина	3902851	3074310			106376				
Фінляндія	4858000	3997000	109000	29000	97000	233000	4000	4000	
Франція	20584728	12999833	2999194	563626	847536	1055515	115166	30274	15291
Чехія	5864896	4129122	286315	56531	54534	65861			10564
Швеція	8602000	6026000	301000	101000	368000	639000	34000	17000	
Кількість в'їздів із ЄС27	238618523	172186114	12809920	4913221	8546325	9356021	1115662	583987	705442
<i>Норвегія</i>	5520819	4591736	149598	61912	150515	181308	22055	22055	28971
<i>Хорватія</i>	2052202	1245151	19317	5954	22885	17233	10832	9232	12972

2) Тестові завдання (правильним є лише один варіант відповіді)

1. Регіональна патоекономіка вивчає:

- А. Проблеми індустріального розвитку регіонів
- Б. Проблеми розвитку підприємств регіону, що відносяться до галузей нематеріального виробництва
- В. Засоби державного програмування розвитку регіонів
- Г. Територіальні диспропорції розвитку регіонів

2. Соціальні норми і нормативи згідно з ЗУ "Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії" – це:

- А. Показники необхідного споживання продуктів харчування, непродовольчих товарів і послуг і забезпечення освітніми, медичними, житлово-комунальними, соціально-культурними послугами.
- Б. Частка споживання продуктів харчування, непродовольчих товарів і послуг і забезпечення освітніми, медичними, житлово-комунальними, соціально-культурними послугами, яка фінансується з державного і місцевого бюджетів.
- В. Показники необхідного споживання продуктів харчування і забезпечення медичними і житлово-комунальними послугами.
- Г. Частка споживання продуктів харчування і забезпечення медичними і житлово-комунальними послугами, яка фінансується з державного і місцевого бюджетів

3. Основними складовими сталого розвитку є:

- А. Сталий соціальний розвиток
- Б. Сталий економічний розвиток
- В. Сталий екологічний розвиток
- Г. Відповіді А, В
- Д. Відповіді А, Б
- Є. Відповіді А, Б, В
- Ж. Відповіді Б, В

4. Хартія міст Європи за сталий розвиток, підписана у 1994 р., відома як:

- А. Лондонська хартія
- Б. Бранденбурзька хартія
- В. Цюрихська хартія
- Г. Ольбергська хартія

5. Згідно з класифікацією ЮНВТО, країни світу поділяються на:

- А. П'ять макрорегіонів
- Б. Шість макрорегіонів
- В. Сім макрорегіонів
- Г. Вісім макрорегіонів

6. Основними формами управління регіоналізацією є:

- А. Адміністративна регіоналізація, регіоналізація через існуючі місцеві органи влади, регіональна децентралізація
- Б. Адміністративна децентралізація, регіоналізація через існуючі місцеві органи влади, регіональна централізація
- В. Регіональна централізація, адміністративна децентралізація, регіоналізація через існуючі місцеві органи влади
- Г. Адміністративна регіоналізація, регіоналізація через центральні органи влади державної влади, регіональна децентралізація

7. Одним із головних інструментів політики ЄС у сфері регіонального розвитку є:

- А. Посилення диспропорцій розвитку регіонів з метою підвищення їх конкурентоздатності
- Б. Субсидії окремим галузям економіки та вирівнювання розвитку регіонів

8. Основними джерелами фінансування єврорегіонів є:

- А. Місцеві бюджети
- Б. Дотації з державного бюджету
- В. Дотації з фондів регіональних і спеціалізованих міжнародних організацій
- Г. Добровільні внески громадян, що проживають на територіях, які входять до складу єврорегіонів

9. Спільність кордонів для утворення єврорегіону є обов'язковою умовою:

- А. Вірно
- Б. Невірно

10. Поняття "єврорегіон" визначає:

- А. Лісабонська конвенція 1980 р.
- Б. Гаазька конвенція 1980 р.
- В. Страсбурзька конвенція 1980 р.
- Г. Мадридська конвенція 1980 р.

3. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ

Система оцінювання успішності навчання здобувача та рівня сформованості у нього компетентностей, які підтримуються навчальною дисципліною "Дослідження світового та регіональних туристичних ринків" (Програма навчальної дисципліни "Дослідження світового та регіональних туристичних ринків") враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, практичні заняття, а також виконання самостійної роботи.

При розрахунку підсумкової оцінки успішності здобувача з навчальної дисципліни "Дослідження світового та регіональних туристичних ринків" слід вважати, що кожна форма поточного контролю має різну питому вагу у формуванні

його компетентностей, які забезпечуються навчальною дисципліною.

З урахуванням вагомості кожної форми поточного контролю успішність навчання здобувача з навчальної дисципліни у підсумку оцінюється у відповідних балах (табл. 3.1) за формулою:

$$R = A + B + C + D + E,$$

де R - підсумковий максимальний бал, який здобувач може отримати за успішне виконання усіх форм поточного контролю;

A – максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати за усні опитування (табл. 3.2) (A = 10).

B – максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати за письмові контрольні роботи, тестування за матеріалами змістовних модулів (B = 20);

C – максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати за -презентацію доповідей та аналітичних звітів (C = 10);

D – максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати за результатами виконання практично-розрахункових завдань та завдань для самостійної роботи (D = 20).

E – максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати за іспит (E = 40).

Виконання кожного завдання для поточного контролю успішності здобувача оцінюється відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця (табл. 3.1).

Таблиця 3.1

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	задовільно	
60 – 63	E		
35 – 59	FX	незадовільно	не зараховано
1 – 34	F		

Розподіл балів за виконання завдань поточного контролю за формами у межах тем змістових модулів наведено в табл. 3.2.

Розподіл балів за формами поточного контролю та змістовними модулями

Форма поточного контролю	Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2				Сума балів
	Усні опитування	Письмові контрольні роботи, тестування	Доповіді та презентації	СРС	Усні опитування	Письмові контрольні роботи, тестування	Доповіді та презентації	СРС	
Максимальна кількість балів	5	10	5	10	5	10	5	10	60

Оцінки за цією шкалою заносяться до відомостей обліку успішності та іншої академічної документації.

Здобувач отримує право на виконання завдань підсумкового контролю (допуск до іспиту), якщо кількість балів, одержаних за результатами перевірки успішності під час поточного контролю відповідно до змістового модуля впродовж семестру, в сумі досягла 35 балів.

4. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Буркинський Б. В. Капіталізація економіки регіонів України: монографія / Б. В. Буркинський ; Ін-т пробл. ринку та екон.-екол. дослідж. НАН Укр. – Одеса : ІПРЕЕД НАНУ, 2014. – 273 с.
2. Горбатов В.М. Конкурентоспособность и циклы развития интегрированных структур бизнеса : [Монографія] / В. М. Горбатов; Институт проблем развития общества. – Х. : ИНЖЭК, 2006. – 591 с.
3. Іванов Ю. Б. Розвиток регіонів України в умовах формування економіки знань : монографія / Ю. Б. Іванов. – Х. : ІНЖЕК, 2012. – 385 с.
4. Інноваційно-інвестиційна і технологічна безпека трансформації регіональних економічних систем : монографія / за наук. ред. М.А. Хвесика. – К. : Наукова думка, 2013. – 487 с.
5. Куцик П. О. Глобальна економіка: принципи становлення, функціонування, регулювання та розвитку : монографія / П. О. Куцик. – Львів : Вид-во Львівської комерц. акад., 2015. – 583 с.

Додаткова

6. Баранцев П. П. Міста України в контексті процесу глобалізації : наук. вид. – К. : Номуро, 2012. – 101 с.
7. Гур'янова Л. С. Моделювання збалансованого соціально-економічного розвитку регіонів : монографія / Л. С. Гур'янова. – Бердянськ : ФОП Ткачук О.В., 2013. – 405 с.

8. Долішній М.І. Регіональна політика на рубежі ХХ-ХХІ століть: нові пріоритети : монографія / М. І. Долішній. – К. : Наукова думка, 2006. – 520 с.

9. Туризм в умовах глобалізації: особливості та перспективи розвитку : монографія / під ред. М.О. Кизима, В.Є.Єрмаченка. – Х. : ІНЖЕК, 2012. – 471 с.

10. Управління регіональним розвитком: проблеми та перспективи : монографія / за заг. ред. Н.Л. Гавкалової. – Х. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2013. – 398 с.

Ресурси мережі Інтернет

11. Офіційний сайт Асоціації європейських прикордонних регіонів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.aebr.eu/en/index.php

12. Офіційний сайт Всесвітнього економічного форуму [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.wef.org

13. Офіційний сайт Всесвітньої ради з подорожей і туризму [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.wttc.org.

14. Офіційний сайт Всесвітньої туристичної організації [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www2.unwto.org.

15. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.ukrstat.gov.ua.

16. Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.nbu.gov.ua.